

Bayrak

– REİS-1 · 30 Eylül 2012

BAYRAK

Buraya tayinim çikalı henüz bir hafta oldu. Masamdaki takvime gözlerim takılınca burada geçen günlerimi ikide bir sayıyordum. Toy bir komiser olmama rağmen burada olağanüstü bir durumla karşılaşmadım daha. Hâlbuki buraya gelmeden önce ne hikâyeler anlatmışlar ve ne karamsar tablolar çizmişlerdi bana.

Üniformam, beni hem cesaretlendiriyor ve hem de gururlandırıyor. Bazen bir yerine toz konmuş hissine kapılarak elimi üniformamda gezdiriyor, yıldızlarıma bakıp bakıp duruyordum. Yine ikna olmadıysam dakikalarca aynı şeyi, aynanın karşısında tekrarlıyordum. Görevimde heyecan duymam, ona aşk tutkusuyla bağlandığımın bir göstergesiydi. Bunun hep böyle sürmesini diledim.

Karakolda benim bu, ilk gece nöbetimdi. Hiçbir şeyin ters gitmemesini temenni ediyordum durmadan. Masamdan kalktıktan sonra, pencereden dışarıyı seyre daldım.

Gece şehrin üzerine çökmüş, şehri sanki kocaman simsiyah bir çarşaf gibi kaplamıştı. Işıklar el ele vermelerine rağmen bu simsiyah çarşafı yırtmaya muktedir olamıyor, onu ayan beyan daha da ortaya çıkarıyordu. Günün yorgunluğu yüzlerine sirâyet eden insanların omuzları çökmüş gibiydi. Hepsinde de kendilerini bir an önce eve atma telaşı hâkimdi. Sokak satıcıları, işportacılar kendilerine parselledikleri yerlere bir milim dahi sapmadan yine kurulmuşlar; kulakları tırmalayan bir şekilde avaz avaz bağrışıyorlardı.

Esnafın kimi kepenklerini büyük bir gürültüyle indiriyor, kimi kesesini biraz daha doldurabilmek için dört gözle müşteri gözlüyordu. İşte aynı dilenciler, “Allah rızası için bir ekmek parası...” demek için yerlerini sessiz sedasız almaya hazırlanıyorlardı. Bir ekmek parası almalarına rağmen dilpesenk ettikleri bu sözle aynı terâneye devam etmelerini, bir türlü anlayamamışımdır onların. Arabaların gereksiz yere yanan uzun farları gözlerimi çok rahatsız edince masama döndüm. Telsiz anonslarına karışan korna sesleri de işin cabasıydı.

Telsizden tam olarak anlayamadığım bir vaka geçti. Gözlerim, açık maviye boyanmış karşı duvarda; kulaklarım telsizde. Henüz netleşmeyen bu olay bildirimini nedeniyle canım bir hayli sıkılmıştı. Masa bayrağıma gözlerim takılınca bayrak üzerine bütün bilgiler, onunla ilgili şiir ve dörtlükler bir çırpıda zihnimde canlanarak hizaya girdi. Ardından derilere altın harflerle yazılmış fermanlar gibi peşi sıra, bir sekteye uğramadan bayrağımın önünden geçip gittiler. Üniformama gösterdiğim hassasiyetin katbekat fazlasını ona gösterme ihtiyacını hissettim kendimde. Hâlbuki onu daha yeni pırıl pırıl temizlemiştim. Özene bezene aynı ameliyeyi tekrarladıktan sonra bayrağımı, ayakta hürmetle öptüm; alnıma değdirdim.

Üstümdeki üniformam gücünü devletten alarak varlığını sürdürürken bayrağım, tarih sahnesine ilk

çıkıtığım günden beri gücünü kahraman milletimden alarak varlığını idâme ettiriyordu. Bu bayrağın bir de dalgalanmasını sağlayan bir düzeneği olsa diye düşünürken kapım, büyük bir telaşla gümbür gümbür vuruldu. Gelen, Polis Memuru Maksut idi:

- Komiserim! Polis arkadaşlar, devriye görevinde iken yakaladıkları bir zanlıyı getirdiler. Nezârete koyduk kendisini.

- Suçu neymiş?

- Okulun birinde göndere çekili bayrağı, benzinle yakmaya teşebbüs etmiş. Okulun ana giriş kapısının da camlarını kırmış.

- Savunmasını aldınız mı?

- Hayır, henüz almadık.

- Savunmasını hemen almayın! Onunla ben, bir konuşayım. Ondan sonra alırsınız savunmasını. Ben, az sonra geliyorum. Sakın hırpalamayın ha!..

Bayrağımın bu kötü muameleye maruz kalması ve onun bu kötü akıbeti, çok zoruma gitti. İçimde birden bu şahsa karşı öfke ve nefret, hatta hiddet duygularım kabardı. Çünkü söz konusu olan benim bayrağımdı. Ama yine de bize aktarılan öğretiler istikametinde “Şahlanan öfke ve nefretimi kontrol etmeliyim.” dedim kendi kendime. Zihnimin ve gönlümün bu noktada birlikteliğini sağlayabiliyordum ama ellerim ve ayaklarım tir tir titiyor; hatta tüylerim, diken diken oluyordu.

Nezârethânenin kapısını, Maksut Polis açtı. Güngörmüş, gün geçirmiş; emekliliğine de az bir süre kalmış bir polis memuruydu Maksut. “İşte zanlı bu, komiserim!” dedi. Zanlı elleri yanaklarında, başı da dizlerine doğru eğilmiş bir vaziyette duruyordu karşımda. Ben gelince istifini bozup da ayağa kalkmaya tenezzül bile etmedi. Kendime mukayyet olup onun bana karşı bu ters hareketine hiç aldırış etmedim. Onu uyaran Maksut’u da hem elimle ve hem de gözlerimle susturdum.

- Adın ne senin?

- ...

- Adın ne diyorum sana. Duymuyor musun sen beni?

Bu sertçe çıkışım karşısında Kürtçe olduğuna kanaat getirdiğim bir şeyler söyleyip durunca Maksut Polis:

- Komiserim! Bunlar başkalarının yanında, kendi aralarında Kürtçe konuşurlar hep. Bu gibi durumlarda da Türkçe bilmiyormuş ayağına yatarlar. Ya da seni, beni sinir küpüne döndürmek için ısrarla Kürtçe konuşmalarını sürdürürler, dedi.

Bunu öğrendiğim iyi olmuştu ama buraya gelmeden önce ben, yine de birkaç kelime de olsa bu insanlarla diyalog kurabilme adına Kürtçe öğrenmek iyi olurdu diye düşündüm. Zanlının ısrarlı tutumu karşısında ben de ısrarcı ve kararlı davranarak ona sorumu sertçe bir kere daha sorunca:

- Hasan, dedi.

- Soyadın ne? Soyadın yok mu senin?

- Alem...

- Kaç yaşındasın koçum sen?

- On yedi...

- Ne iş yapıyorsun sen?

- Öğrenciyim.
- Kaça gidiyorsun sen?
- On birinci sınıfa...

Bu diyalogların işe yaradığına kanaat getirdim. Çünkü Hasan, bana göre gayet yumuşamıştı. Bu uysallığını, onun ses tonundan çok rahat okuyabiliyordum. Onun kaçma ihtimalini göz önünde bulundurarak kapıyı kilitlemiştim Maksut'a.

Nezârethâne: Üç duvar, küçücük bir pencere, soğuk demir parmaklıklar, bir bank, gözü rahatsız eden sarı bir ışık, çırılçıplak yer...

Ben bile burada geçici olmama rağmen özgürlüğümün kısıtlandığı hissine ve boğulacakmış gibi bir atmosfere kapıldım. Birkaç gece burada kalanlar, ne yaparlar acaba, diye düşünmeden edemedim.

Elimle başını kaldırmaya teşebbüs edince Hasan, direndi bana. Ben de direnince kaldırdı başını. Dudağında, burnunun kenarlarında kurumaya yüz tutmuş kan lekeleri vardı. Ben, utancından yüzünü gizliyor zannetmişim hâlbuki. Allah'tan bir yerlerinde morluklar yoktu.

Bir de bana işkence ettiler karakolda deyip şikâyete kalkışırsa, al ondan sonra başına belayı. Ayıkla ondan sonra da pirincin taşını. Anladığım kadarıyla bizim çocuklar, bayrak söz konusu olunca benim onları ikazımdan önce öfkelerini kontrol edememişlerdi demek ki.

Maksut Polis'in onu bu hale sokacağına hiç ihtimal vermiyordum ama ben, yine de ondan bunun kendisi tarafından gerçekleştirilmediği teyidini alınca başka bir müsterih oldum.

- Zanlıyı yakalayıp buraya getiren arkadaşlar, benim odamın kapısında beklesinler, diye sıkı sıkı tembihte bulundum Maksut Polis'e.

Polislere sinirlendiğimi sezen ve gören Hasan, bundan biraz keyiflenmiş gibiydi sanki. Çünkü artık duruyordu Hasan. Ona meydanı boş bırakmamak ve hem de onun boş yere sevinmesini engellemek için sorguya kaldığım yerden devam etmeyi hiç tereddütsüz uygun gördüm.

- Hasan! Hadi okula zarar vermeni okuldan nefret ediyorsun diye yaptın diyelim. Peki, bayraktan ne istedin be oğlum, bayraktan ne istedin?..

- O, bizim özgürlüğümüzü, bizim dilimizi çaldı...
- Siz kimsiniz lan?
- Kürt...

- Bak oğlum! Tamam, aslını inkâr etmemene bir şey dediğim yok. Ben de inkâr edemem Türk olduğumu. Hele hele senin karşında hiç inkâr edemem. Zaten "Atasını inkâr eden bizden değildir." diyor Peygamberimiz. Bizi, biz yapan milli ve manevi değerler var. Peki, sen bilmiyor musun bu değerlerden bayrağın nasıl oluştuğunu? Sana öğretmenleriniz öğretmediler mi bunu?

- Ben, biliyorum. Öğretmenler de öğrettiler. Ama adı üstünde Türk bayrağının oluşumu...

- Bak arkadaş! Ben ilkokulda iken bayrağımızdaki kırmızıya dikkat çekmek için vurgu yapıları sürekli. Ben de düşman kanlarının mavi olduğunu zannedirdim hep. Bu bayrağın kırmızısında Türk'ün de, Laz'ın da, Çerkez'in de, Kürt'ün de kanının sembolü var. Birlikten doğan ruhu ve şehit kanlarını sembolize eder o kırmızı. Surlara canı pahasına tırmanarak onu diken Ulubatlı Hasan, sizler gibi düşünmedi hiç. Hem bize hiç yakışmaz durduk yerde bir milletin bayrağını yırtmak, yakmak...

Ben onun kendisine klişe lafların ezberletildiğini, kendisinin kandırıldığını ve kullanıldığını ifade

ederek onun ezberlerini bozmaya ve onu hizaya getirmeye gayret sarf ediyordum. Fakat o, benim alttan alma manevralarım dâhil her şeyimi boşa çıkaracak alaycı bir yüz ifadesine bir de pis bir sırıtışını eklemeyi mi?

İşte o zaman, kan beynime sıçradı. Sinirlerime bir an hâkim olamayıp ona bir Osmanlı şamarı attım. Canı da yanmıştı zavallının. Çünkü bu, her halinden belli oluyordu. Sonra çok da pişman oldum bunu yaptığımı. Devletin her türlü imkânından yararlanan, hatta bu imkânları tepe tepe kullanan fakat ona ihânetle mukâbelede bulunan Hasan'a kaldığım yerden devam etmeyi tercih ettim yine:

- Hasan! Sen, soyadının anlamını biliyor musun?

- Hayır!..

- "Alem" kelimesinin anlamı, "bayrak" demektir. Ailen sana güzel bir isim verdiğine göre ve hem de benim eylemlere ve yürüyüşlere katılan senin düşüncedeki kadınları haberlerde gördüğüm kadarıyla onlar, az çok dini hassasiyetleri olan insanlar. Peki, bayrağımızdaki hilâl ve yıldızın hangi anlamı taşıdığını biliyor musun sen?

- Hayır!..

- O hilâl, İslam'ın ve Hz. Peygamber'in sembolüdür. Çünkü her dinin bir sembolü vardır: Hıristiyanlarda haç, Yahudilerde Davut Peygamber'in yıldızı. Bizim bayrağımızdaki yıldızda beş dilim vardır. İslam'ın hem beş şartını ve hem de beş vakit namazı sembolize eder o yıldız.

- Komiser abi yağ! Ben, bunların hiç birini bilmiyordum. Bunları, bir kere olsun da hiç duymadım.

- Anladın mı şimdi, bizim bayrağımızın sıradan bir bayrak olmadığını, hele hele bir bez parçasının hiç olmadığını, onu yırtarken ve yakarken nasıl kutsal şeylere el uzattığını, hangi kutsal şeylere dil uzattığınızı?

Hasan sustu, bir cevap veremedi hiç. Bu sefer, başını utancından eğdi. O zaman onu dostâne ve hem de devlet ana şefkatiyle kucakladım. Bu davranışıma da çok şaşırın Hasan, samimi pişmanlık ifade eden sözlerini peşpeşe sıraladı bana defalarca özür dileyerek. Bunlar da yetmedi kendisini bu menfur saldırıyı yapması için kandıran başaktörleri ve yaltakçıları bir bir deşifre etti.

Maksut'a Hasan'a yiyecek ve içecek bir şeyler getirmesini, ona çay ikram etmesini, savunmasını alırken ona çok iyi davranmasını emrettim. Şaşkın bakışlarının arasında ona bir kere daha sınımsız bir şekilde sarıldım ve ardından odamın yolunu tuttum. Hasan'ı hırpalayan polisler "Bir daha hiç kimseyi böyle hırpalamayacaksınız." diye bağırıyor. Onlara daha fazlasını yapmaya gönlüm rıza göstermedi.

Masamda düşünceli düşünceli oturuyordum. Onun akıbetine karar vermekte zorlanıyordum. Sonunda Hasan'ın gerçekten kandırıldığına, samimiyetle çok pişman olduğuna fakat bu menfur saldırı teşebbüsünün de asla cezasız kalmaması gerektiğine hükmettim. Bu nedenle cezasını adalet vermeliydi onun.

Devleti temsil edenlerin ana şefkatinde olmaları gerektiğini, yoksa kin, öfke ve şiddet kusmaya çalışan kandırılmışların ve onları vahşice cezalandırmaya çalışan derin devletin buralarda her zaman kol gezeceğini seslice dillendirdim.

HÜSEYİN ÜSTÜNŞOY
EDEB. ÖĞRETMENİ